

Krótki opis zasad polityki zaproponowanych w ramach projektu FramWat dla Europy Środkowej dotyczącej małej retencji wodnej

Wprowadzenie

Rozpoznano, że Region Środkowoeuropejski nadmiernie i w sposób niezrównoważony wykorzystuje swoje podstawowe odnawialne zasoby wodne, co skutkuje utratą dziedzictwa przyrodniczego, fragmentacją siedlisk i problemami z zanieczyszczeniem wód. Obecnie kraje Europy Środkowej inwestują w działania mające na celu przywrócenie i zachowanie trzech podstawowych funkcji każdego dorzecza: retencji wody, samooczyszczania i bioróżnorodności.

Projekt FramWat „Zasady poprawy bilansu wodnego i zmniejszenia odpływu biogenów poprzez stosowanie działań z zakresu małej retencji”, wspierany przez program Unii Europejskiej Interreg Central Europe, miał na celu wzmocnienie regionalnych, wspólnych wytycznych ramowych dotyczących przeciwdziałania powodzi, suszy i łagodzenia skutków zanieczyszczeń wód poprzez zwiększenie zdolności buforowej krajobrazu.

Dowody empiryczne, metody i analiza

Przy prowadzeniu działań z zakresu gospodarki wodnej i ochrony przeciwpowodziowej często stosuje się tradycyjne podejście, które nie uwzględnia innowacyjnych rozwiązań i cennych usług ekosystemowych zapewnianych przez krajobraz.

Projekt FramWat poparł pomysł wykorzystania cech krajobrazu jako wsparcia przy rozwiązywaniu problemów środowiskowych jednolitych części wód w sposób zrównoważony. Ponadto jest za wprowadzaniem nowatorskich metod planowania MRW i testowaniem ich na zlewniach pilotażowych.

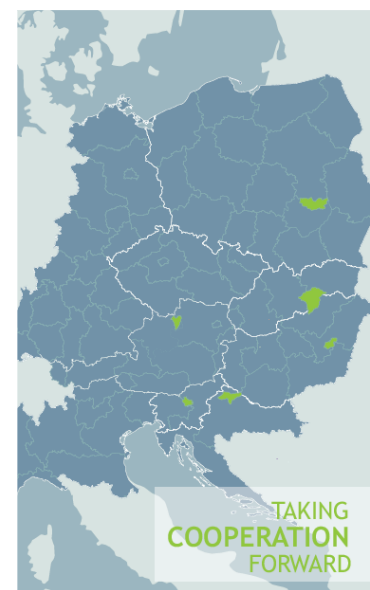
Partnerzy projektu opracowali innowacyjne metody i) identyfikacji lokalizacji działań, w których MRW jest potrzebna ze względu na warunki topologiczne, hydrogeologiczne, meteorologiczne i użytkowania terenu, ii) wspomagające ocenę skumulowanej skuteczności MRW w skali dorzecza iii) dostarczenia wytycznych dotyczących wdrażania MRW wraz z opcjami strategicznymi i analizą kosztów w celu złagodzenia negatywnych skutków powodzi i susz oraz zapobiegania zanieczyszczeniu wody w celu zachowania dziedzictwa naturalnego w Europie Środkowej. Metody te przyczynią się do poprawy bilansu wodnego, zmniejszenia transportu osadów i poprawy recyrkulacji składników organicznych. Ponadto dostarczyły decydom odpowiednich narzędzi do włączenia MRW do następnego cyklu planów gospodarowania wodami w dorzeczu oraz dały wskazówki i podniosły świadomość potrzeby integracji różnych zasad planowania.

Rezultaty

W ramach projektu FramWat przygotowano również plany działań dla sześciu pilotażowych dorzeczy. Miały one na celu dostarczenie informacji o najlepszych możliwych lokalizacjach i typach działań MRW dla danego dorzecza, wraz z ich szacunkowymi łącznymi efektami. Plany działań zostały przygotowane przy pomocy narzędzia GIS, które również zostało opracowane w ramach projektu, a także przy użyciu wybranych modeli matematycznych. W procesie przygotowania planów wzięto również pod uwagę i wykorzystano dane z krajowych szkoleń organizowanych przez Partnerów Projektu.

Wnioski i zalecenia dotyczące polityki

Projekt FramWat poleca wyżej wymienione nowe metody i plan działań decydom i planistom zajmującym się gospodarowaniem wodami w dorzeczach. Efekty projektu ułatwią zintegrowane zarządzanie zasobami wodnymi, a także usprawnią zarządzanie dorzeczymi w różnych skalach. Plan działań jest pomocny przy wyborze najlepszych lokalizacji dla zestawu działań MRW służących osiągnięciu celów dotyczących ilości wody (łagodzenie susz i powodzi) i jakości (zmniejszenie ładunków azotu i fosforu) dla danej zlewni. Nowe metody i plan działań mogą również pomóc decydom, a także planistom gospodarowania wodami w dorzeczu w dokonaniu rzetelnej oceny skuteczności wybranych środków i dostarczeniu szczegółowych wskazówek dotyczących stosowania MRW w kontekście zarządzania dorzeczymi.

Lider projektu: Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie (SGGW-WULS)

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/FramWat.html>

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane w ramach Programu EUROPA ŚRODKOWA wspieranego przez Unię Europejską (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego).

